

Tanker om dans og stereotypier

Elle Sofe Henriksen
Koreograf, danser,
kortfilmskaper.
Johtti kompani

Jeg har nå jobbet med dans på fulltid i litt over 2 år. Jeg har som mange andre tatt utdanning i storbyen og flyttet tilbake, hjem til nord. For dette er mitt hjem, denne harde, kalde, øde plassen. En verden i seg selv.

Mitt nærområde strekker seg fra Nord-Norge til Norrland i Sverige og Lappland i Finland og Murmanskregionen i Russland. Det tar bare 8 timer å kjøre til Murmansk by fra husét mitt. 2 timer mer enn turen til Tromsø med bil, og 4 timer mer enn til Hammerfest. En overkommelig avstand, spør du meg.

Klisjeaktig som det høres ut; jeg får impulser fra de upolerte menneskene her og den kontrastfulle naturen. Jeg trives med å være en del av en levende, foranderlig kultur med sterke forbindelser til urgamle tradisjoner, verdier og skikker. Kulturen jeg er en del av er alltid tilstede i mitt kunstneriske arbeid. Jeg tar utgangspunkt i meg selv og mine omgivelser. Jeg synes det er viktig å ha et innsideperspektiv i de tema som kommer opp i min kunst. Derfor er det her jeg blir inspirert, midt i kulturen, en gullgruve for kunsten.

Det er mange stereotypier om oss her nord. Det mystiske nomade folket, den frittalende nordlendingen, den lure Finnmarkingen, den joikende koftekledde samene. Går jeg med kofte? Ja. Joiker jeg? Ja. Jeg er den stereotypien, i hvert fall ved første øyekast.

Jeg har bevisst valgt gákti (samekofte) som kostyme i forestillinger og film. Hvordan kan jeg som holder på med samtidsdans bruke kofte? Er ikke det både gammeldags og eksotiserende?

Jeg bruker kofte fordi det er naturlig for meg. For meg er ikke kofte, vidde og joik eksotisk, det er dagligdags. Alle jobber ut fra sine forutsetninger, og den samiske kulturen er min.

Jeg tror på at stereotypiene kan utvides og menneskeligjøres. Vi kan tilføre kofte, den frittalende nordlendingen og den lure Finnmarkingen vårt innsideperspektiv, og få det bildet ut til folket.